

* Baryon ve mezonların yapıtaşlarıdır.

Kuarklar

iyiler (cut)

Kötüler (dsb)

up (üst) $\rightarrow u \rightarrow +\frac{2}{3}$

Charm (tılsımlı) $\rightarrow c \rightarrow +\frac{2}{3}$

top (tepe) $\rightarrow t \rightarrow +\frac{2}{3}$

Kötüler (dsb)

down (alt) $\rightarrow d \rightarrow -\frac{1}{3}$

strange (acıp) $\rightarrow s \rightarrow -\frac{1}{3}$

bottom (taban) $\rightarrow b \rightarrow -\frac{1}{3}$

ATOM ALTI PARÇACIKLAR

HADRONLAR

MEZONLAR

π^0
Pion $\rightarrow u\bar{d}$
Kaon $\rightarrow u\bar{s}$

* spin yok
spin 1

* Mezuniyette
KEP tabılır.

BARYONLAR

* spin $\frac{3}{2}$
Ksi (Ξ)
Omega (Ω)
Sigma (Σ)
Proton $\rightarrow u u d$
Lamda (Λ)
Nötron $\rightarrow d d u$

* Koş pelin
* Abn parçacıkları
Gluon

LEPTONLAR

* TEM

$\Rightarrow$ Bölünemez temel parçacıklar
 $\Rightarrow$ Spin $\frac{1}{2}$

Elektron (e^-) (Kararlı)

elektron nötrinosu (ν_e)

Müon (μ^-) (Kararsız)

Müon nötrinosu (ν_μ)

Tau

Tau nötrinosu

NOT:

* Proton en hafif

* Omega en ağır baryon.

* W, Z bozonları

* Zayıf nükleer kuv.

Lepton Korunumu:

Reaksiyonda;

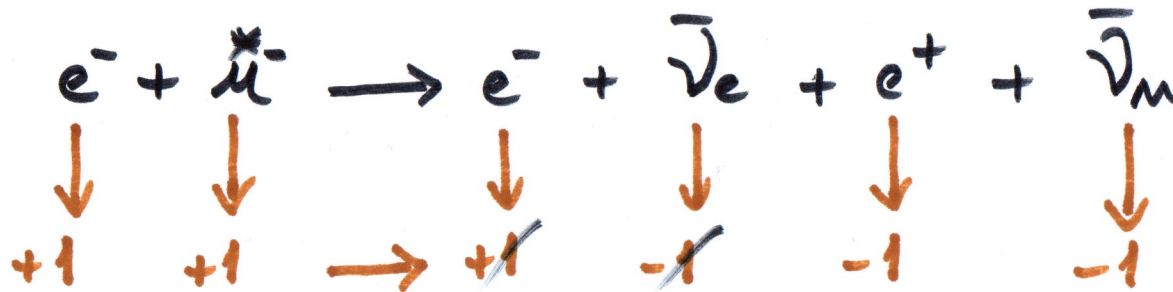
Lepton $\rightarrow (+1)$

Karşıt Lepton $\rightarrow (-1)$

Diğer $\rightarrow 0$ olarak

yapılır.

Ör:
E

lepton korunumu konu-
nuna uygun mudur?

$2 \rightarrow -2 \Rightarrow$ Tepkime gerçekleşemez.

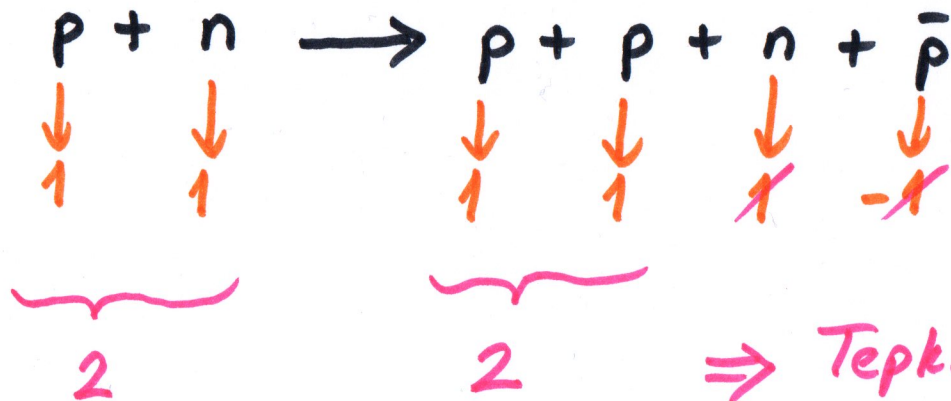
Baryon Korunumu;

Baryon $\rightarrow (+1)$

Karşıt Baryon $\rightarrow (-1)$

Diğer $\rightarrow 0$

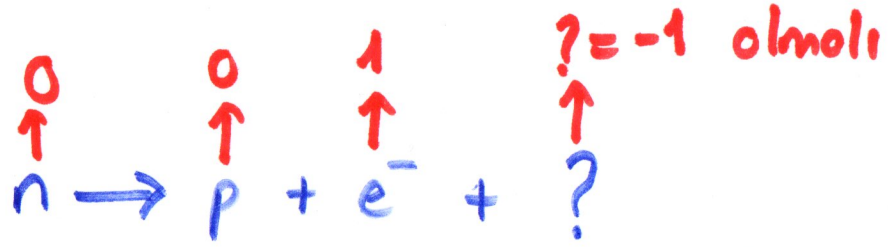
Ör:
Hi

$\Rightarrow$ Tepkime gerçekleşir.

(LYS)

SORU :

Şekildeki tepkimenin lepton korunum kanununa uymesi için
(?) ile gösterilen yere hangi parçacık gelmelidir?

- ~~a) elektron~~   ~~b) Nötron~~   ~~c) Nötrino~~   **d) Karşıt nötrino**
~~e) Karşıt nötron~~

SORU : ${}^9_4\text{Be}$ atomunun toplam üst (u) ve alt (d) kuark sayıları ne olacaktır?

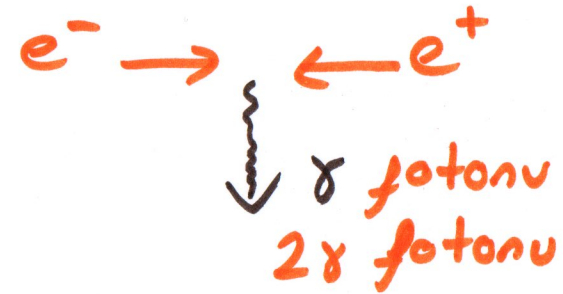
$$\begin{aligned}
 {}^9_4\text{Be} & \rightarrow 4 \text{ proton (uud)} = 4 \cdot 1d = 4d \\
 & \quad \quad \quad = 4 \cdot 2u = 8u \\
 & \rightarrow 5 \text{ nötron (udd)} = 5 \cdot 2d = 10d \\
 & \quad \quad \quad = 5 \cdot 1u = 5u
 \end{aligned}$$

Gıft Oluşumu

- * Enerji kütleye dönüşür
- * en az $\underbrace{mc^2 + mc^2}_{2mc^2}$ enerjiye ihtiyac var.
- * Enerji ve momentum korunur.

Gıft yok oluş

- ⇒ e^- ve e^+ madde parçacıkları birleşerek enerjiye dönüştü.
- * Kütle → enerjiye dönüşür.

Parçacıklar

Etkileşim

- 1) Güçlü Nükleer → Gluon
- 2) Elektromanyetik → Foton
- 3) Zayıf Nükleer → Bozonlar
- 4) Kütle Çekim → Graviton

↳ temel kuvvet

* Etkileşim parçacıklarının
spin → 0, 1, 2, ... gibi
tam sayılardır.

Madde

LEPTONLAR

Tau τ^-
Elektron e^-
Müon μ^-

HADRONLAR

BARYONLAR

Ksi Ξ
Omega Ω
Sigma Σ
Proton p
Lambda Λ^0
Nötron n

MEZONLAR

Kaon π^+
Eta η
Pion π

